

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISY LAJOS.
 Társ-szerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13. sz.
Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Megemlékezés.

Nyitra, jún. 15.

A Nyitravármegyei Orvos- és Természettudományi Egylet nem csak egy szűk családi kört és nemesak a saját szakkörét, hanem a nagy közönséget is hálára kötelezte, midőn a f. hó 7-én tartott kegyeletes ünnepélyvel felújította és az ünnepély keretei között leleplezett emléktáblával megörökítette *Chrenóczy-Nagy József* dr. emlékezetét.

Az ünnep szónokai rámutattak a hirneves fizikus életének mindazon mozzanataira, a melyekből dr. Chrenóczy-Nagy József emelkedett lelkének ideális világa tárul szemünk elé. Nemes felfogás az életről és annak kötelességeiről, melegen érző sziv embertársaink iránt, a természet szép és hasznos tárházának szeretete, érdeklődés a madarak és virágok társadalmára iránt, buvárkodás a tudás mélységeiben, hogy onnét a tudományos és mindennapi élet számára kincseket lehessen kihozni, lemondó önzetlenség, mely a rangot és vagyont nem célnak, hanem csak eszköznek tekinti az életfeladatok megoldására, ezek az egykor oly nagy köztiszteletben állott volt vármegyei főorvos életének és

jellemének eltörölhetetlen fényű vonásai.

Dúsgazdag lehetett volna, de csak annyija volt, a mennyi életének szerény fentartására kellett. Dédelgetett, szeretettel és kitüntetésekkel elhalmozott kegyeltje volt előkelő köröknek, de nem ezt kereste, hanem igazi örömet az szerzett neki, ha egyszerű természetes szivjósággal leereszkedett olyanokhoz, a kiktől egy köszönő, hálás szón kívül semmit sem lehetett várni.

Mint a régi patriarchális világnak egyik alakja, nem mozgott hivatása körében a mai ember fürgeségével, de hiszen az élet folyása is sokkal lassúbb volt az ő korában, mégis az elvállalt kötelességeket nagy tudásának és lelkiismerete gondosságának egész odaadásával teljesítette.

Mint tudósra büszkék voltak rá az emberek, mint embert tisztelték, mint orvosban bíztak benne. A beteg és környezete, a kiket személyválogatás nélkül alaposan megkorholt valamelyes hanyagságért, nem teltek el keserűséggel, hanem észbe kaptak és szelíd gyermekek módjára engedelmeskedtek a nagy orvosnak és érző szivű jó embernek. Átment a

köztudatba, hogy dr. Nagynak minden szabad, minden meg van engedve, mert a hova ő a lábát betette, oda vele együtt bevonult a mély tudás és a segíteni törekvő emberi jóságnak a készsége.

Ilyen férfiú emlékének hódolt f. hó 7-én a Nyitravármegyei Orvos- és Természettudományi Egylet, melyhez ez alkalommal Nyitra város és Nyitramegye közönsége őszinte érzéssel csatlakozott. Az egylet elhatározása tiszteletet érdemel és különösen szerencsés gondolat volt bevonni ebbe a kegyeletes cselekvésbe a főgimnázium ifjuságát.

Arra az idealizmusra, melyet dr. Chrenóczy-Nagy József élete lelkekbe mélyedő ékesszólással hirdet, mindnyájunknak szükségünk van, de ifjuságunkra nézve ez az idealizmus egy olyan életszükség, mely egész jövőnkre kiható nagy fontossággal bír.

Minden bajunknak, minden nyomoruságunknak tulajdonképeni forrása, az idealizmust a lelkekből kiszorító *önzés*. A politikában, a tudományban, a társadalmi tevékenység terein, a közszolgálat ágaiban a legtöbb embert egyetlen-egy szempont

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Detektiv történet.

Teddy Jones New-York legkiválóbb detektívje épen egy titokzatos gyilkosságról szóló hírt olvasott az egyik reggeli lapban.

A hír arról számolt be, hogy Brooklynban egy vagyonos özvegy asszonyt meggyilkoltak és kiraboltak. Különösen a híradás végső szakasza érdekelte Jonest, amelyben az áldozattól elrabolt ékszerek és értéktárgyak voltak felsorolva.

Epen letette a lapot, amikor kopogtak az ajtaján.

— Come in! — mondotta oda se nézve.

Bihary úr a New-Yorkban megtelepedett egykori huszárcapitány lépett be s rövid üdvözlés után előadta látogatásának célját. Nagy nyíltsággal tárta fel egész multját. Elmondotta, hogy a hadseregből való távozása után Párisban tartózkodott, ahol többet költött, mint a mennyi jövedelemmel rendelkezett, így hát szorult helyzetbe jutott.

Szorultságában hamis kártyajátékokra vetemedett. Bűnét azóta megbánta, a kárt megtérítette, dolga most már a lelkiismeret fóruma

előtt rendben volna, de van egy ember, aki értesült a kártyabotrányról s azóta folyton zsarolja róla élésködik.

— Alig van hét — mondotta Bihary — hogy meg ne vágna néhány tizes erejéig. Ha így folytatja koldusbotra juttat a gazember. Valamikép feltétlenül meg kell már szabadulnom tőle.

— Ön tehát szívesen venné a segítségemet erre a célra — mondotta Jones.

— Ha egy-két nap múlva meghallanám, hogy William Kearyre — ez volt a zsaroló neve — nem süt a nap, ötezer dollárt adnék annak, aki erről értesítene.

Mr. Jones másnap szobát és teljes ellátást bérelt egy magyar származású asszony miszisz Bognár boarding házában. Hatalmas útításkát vitt magával s Angolországból érkezett tanulmányutazónak mutatta be magát. Tizenegy órakor költözött be s tizenkettőkor elegánsan öltözve már részt vett Bognárné burdosainak együttes ebédjén. Bognárné büszkén mutatta be az előkelő burdot a többinek, köztük William Kearynek is.

Keary a háziasszony jobb oldalán foglalt helyett s meglátszott rajta, hogy a főburdosi

tisztet tölti be. Jones anélkül, hogy föltűnt volna, szándékosan Bognárné balján ült le s folytonosan maga igyekezett szórakoztatni a háziasszonyt.

Ebéd után még együtt maradt a társaság. Jones ügyesen a drágakövekre terelte a szót elővéve zsebéből egy esinos bőrdobozt.

— Félek, hogy különösnek találják izlésemet — mondotta Jones. De, kérem, jártam Kelet-Indiában s ott számos gyönyörű követ láttam köszörületlen állapotban. Köztük például egy sem tetszett úgy, mint az opál. Itt van például egy-kettő, amelyeket Indiából hoztam magammal. Bizonyára érdekelni fogják önöket.

A doboz kézről-kézre járt s mindenkiből esodálkozást váltott ki.

— Az a nagy, kék tűzű a legjobban tetszik nekem. Olyan gyönyörű példányt még nem láttam — jegyezte meg Jones.

— Mesés szépségűek — mondotta a Keary mellett ülő hölgy. Igazán szerencsés ember ön, Mr. Jones, hogy ily pompás opál gyűjteménye van.

Jones egészen az asztalra hajolva mutogatta az opálokat. William Keary veszélyben látván forogni főburdosi méltóságát, belenyúlt

vezeti, javára válik-e, használni fog-e az, a mit tesz, az ő egyéni érdekeinek, rokonságának, atyafiságának; lehet-e az állásfoglalásból, a ragaszkodásból, a munka- és szolgálatból anyagi előnyöket remélni, előmenetelt várni, értékes összeköttetésekre, protekcióra, hibákat és mulasztásokat palástoló oltalomra szert tenni?

Az elvek és elvi szempontok, az erkölcs és tisztesség követelményei, a közjó érdekei háttérbe szorulnak és a legtöbbször legesekélyebb mérvben sem érvényesülnek az önérdkek háttérben kultusza mellett.

Az élet berendezésében a saját személyünket és egyéni érdekeinket nem hagyhatjuk figyelmen kívül és nem mellőzhetjük, mert az egyéni érvényesülés nem csak joga, hanem kötelessége is az embernek. A ki egyéni érvényesülni nem tud, az a köznek semminő szolgálatot nem tehet. A tunya, gyáva vagy cinikus emberek a társadalomra nézve használhatatlan mennyiségek, a kiktől az emberiség közjövai semmit sem várhatnak. A ki maga-magát elhagyja, az a közre nézve is elveszett.

De az egyéniség érvényesülésének vannak szabályai, vannak törvényei és az egyéni embernek csak ezen szabályok, csak ezen törvények zsinórmértéke szerint szabad az érvényesülést keresnie. A politikában a kodifikált, vagy szokás által szentesített jog, a tudományban az igazság, a közszolgálatban a hivatalos érdek, a család és társadalomban az emberbaráti szeretet, mindenütt pedig a lelkünkbe írott és a keresztény vallás által is az isteni parancsok méltóságára emelt *erkölcs* írja elő azokat az elveket és törvényeket, a melyek az egyéni ember érvényesülését szabályozzák.

mellényzsebébe és előhúzott egy női gyűrűt, amelyet egy szép opál díszített.

— Valóban gyönyörű kő — mondotta Jones — átnyujtva a gyűrűt. — Beismerem, hogy ninesen párja az én gyűjteményemben. Sok ilyen drágaköve van önnek, Mr. Keary.

— Oh, van egynéhány! — felelt Keary félvállról. Mind régi családi ékszerek.

— Azt az opálgyűrűt csak nekem ajánldozhatja, Mr. Keary, — jegyezte meg az egyik hölgy: Miss Leway.

— Kedves Miss Leway, — válaszolt Keary, — igazán örülni fogok, ha elfogadja tőlem ezt a eskélyiséget.

A többi hölgy irigyen tekintett Miss Leway-re, aki boldogan huzta ujára a pompás gyűrűt.

A pillanatnyi esendőt az új burdos szakította meg:

— Majd később szeretnék találkozni önnel, Mr. Keary — mondotta a főburdosnak. — Bizonyára sok érdekes dologról beszélgethetünk, mint világlátott európai gentlemenek.

— Örülni fogok a szerenésének! — válaszolta Keary. — Ha parancsolja, mindjárt félre is vonulhatunk a dohányzóba.

Udvariasan meghajolva a hölgyek előtt,

Ezen elvek és törvények követéséből a közjónak a szolgálata, ezen elvek és törvények mellőzéséből az önérdkek kultusza származik. Fejlődik, magasra emelkedik és virágzik az a nép, a melynek fiai a közjót szolgálják; hanyatlik, lesüllyed és elpusztul az a nemzet, a melynek sorsát az önérdkek harcossai intézik.

A jelen nemzedéket már nem igen lehet az idealizmus szellemével áthatni, de az ifjuság fogékony lelkébe még bele lehet önteni ezt a szellemet s erre nagyon jó olyan férfiak emlékének felújítása, mint a minő volt dr. *Chrenóczy-Nagy József*.

Köszönet érte azoknak, a kik a megemlékezésnek ebbe az emelkedett körébe ifjuságunkat bevonták.

Nincs rendszerváltozás. Ezt hirdeti leplezetlen örömmel a kormánypárti sajtó és e felett ujongnak a kormánypárti körök.

Senkit sem lephet meg az, hogy nincs rendszerváltozás s Tiszának a kinevezése miniszterelnökké az eddig uralkodott kormány- és pártszellemnek folytatását jelenti. Fel kell tételeznünk, hogy legfelsőbb helyen szívesen vennék, ha az erőszakos kormányzás helyébe a törvények uralma lépne s az elkeseredett belpolitikai harcokat a nyugodt és békés munkálkodás korszaka váltaná fel.

De ha egyszer itt van egy kormány és egy párt, a mely rámutathat az erőszak politikájával kivívott *sikerekre* és olyannak festi a helyzetet, mint a melyet csak ilyen politikával lehetett kivívni és csak ilyen politikával lehet biztosítani, akkor nem nehéz megtalálni azt a lélektani okot, a mely a koronát arra indítja, hogy a jelenlegi pártabszolutizmus eirkulusait ne zavarja.

Ez a lélektanilag helyesnek látszó számítás azonban két nagy tévedésben leledzik. Az egyik az, hogy azok a „sikerek”, melyekre a kormánypárt rámutathat, nem sikerek, nem törvényesen megvívott harcoknak, küzdelmeknek az eredményei, hanem csak *következmények*, a melyekből már eddig is több rossz, mint jó származott. Következményei a nyers erőnek, a melylyel, ha túlnyomó, ilyen következményekhez mindig el lehet jutni.

mindjárt el is indultak s helyet foglaltak az izlésesen butorozott dohányzóban.

— Parancsol egy szivart? — kérdezte Keary, kinyitva tömött szivartárcáját.

Jones nem fogadta el.

— Félek, Mr. Keary — jegyezte meg Jones, — hogy nem igen lesz időnk a dohányzásra. Lásza, kérem, utasításom van a rendőrfőnöktől az ön letartóztatására. Mindjárt indulhatunk is a rendőrállomásra.

William Keary elsápadt. Tágranyilt szemekkel előre hajolt, kétségbeesetten markolván meg a szék karját.

— Az én elfogatásomra? — kérdezte rémülten.

— Igen! — mondotta Jones nyugodtan. — Remélem el volt reá készülve. Mindennap várhatta.

— Ön detektív? — hebegte magán kívül. A megtermett erős férfi hangja egyre halkabb lett.

— Természetesen, — válaszolta Jones. — Csak nem jöhettek ide fölhatalmazás nélkül.

— Mivel vádolnak? — kérdezte Keary.

— Zsarolással, — világosította fel Jones. Mr. Bihary tett ön ellen följelentést.

— Mr. Jones, — mondotta rekedten

Meg vannak szavazva a véderő javaslatok, de benn maradt a nemzet testében annak a keserűségnek a fulánkja, melyet az a tudat mélyesztett be, hogy a hadsereg magyar részét parányi mérvben sem sikerült közjogilag paritásossá tennünk akkor, midőn oly kimondhatatlanul nagy áldozatokat kellett érte meghoznunk. Vannak új házszabályok, melyek megfojtják a parlamenti élet szabadságát; van parlamenti őrség, mely katonai uralom alá helyezi az ország törvényhozó testületét; van új választási törvény, mely lehetetlenné teszi az alkotmányos fejlődést és megsemmisíti a politikai függetlenséget.

Alapjában téves dolog tehát a munkapárt sikereiről beszélni és épp ilyen téves az a feltevés is, hogy Magyarországon csak ilyen pártpolitikával lehet kormányzati eredményeket elérni. Sok százados tapasztalat szól a mellett, hogy az erőszak politikája ebben az országban még mindig megbukott, meg kell tehát bukni a jelenleg uralkodó kormánypolitikának is.

Bár sajnálnunk kell, hogy a helyzetnek ilyen téves megítélése szolgált kiindulási pontul a Tisza-kormány kinevezésénél, még sem tartjuk ezt a legnagyobb bajnak, mert tévedéseket mindig lehet kiigazítani vagy megdönteni.

Mélyen sülyedt és javíthatatlan erkölcsi érzület nyilatkozik meg azonban a munkapártnak a rendszer fenntartása felett érzett örömeiben. Örülnek annak, hogy a bíróság panamának megbélyegzett rendszer tovább fog uralkodni és hogy a parlamenti őrség, az új házszabály és az új választási törvény mellett még az állam pénzből összeszerzett és összeszerezhető *pártkassa* is változatlan erővel fogja az életet föntartani a pártban, a mely ilyen erőhatások nélkül az életképességnek egyetlen egy csirájával sem rendelkezne.

Másszóval örülnek az erőszaknak és a vigan burjánzó *korruptciónak*. A kik ilyen erkölcsi érzéketlenségben, ilyen erkölcsi idegsorvadásban szenvednek, azokat nem lehet meggyógyítani, azoknak a nemzetek életében csak teljes megsemmisülés, teljes pusztulás lehet a végzetők. Rettenetes is volna, ha nem a korruptió és annak gyászos alakjai pusztulnának el, hanem ha magának a nemzetnek kellene elpusztulnia.

Legyen tehát csak teljes az uralkodópárt öröme, ez is egyik kilélegzése és egyik jelensége a párt szervezetében pusztító halálos betegségeknek.

Keary, — hallgasson ide. Nem vagyok valami szegény ember s így szívesen adnék önnek pár száz dollárt, ha előbb Mr. Biharyhoz mennék s csak azután a rendőrállomásra.

— Engem nem lehet megvásárolni — hütötte le Jones.

Keary még jobban elsápadt:

— De a becsületemet menti meg velem. Irgalmazzon! Mr. Biharyval mindent elintézek, csak öt percig beszélhessek velem!

— Nem lehet! — rázta a fejét Jones. — Induljunk.

— Hát előbb hadd öltök más kabátot. Jöjjön föl a szobámba s várjon ott meg, — mondotta Keary megtörten.

Jones beleegyezett. Fölmentek a harmadik emeletre. Keary remegő kézzel nyult ajtaja kilincséhez:

— Csak egy órára engedjen szabadon, — kezdett újra könyörögni, — mindent jóvá teszek.

— A szobájába zárva magára hagyom akár két órára is, — válaszolt Jones és betuszkolva Kearyt, rázárta az ajtót, ő meg lement a társalgóba, ahol Miss Leway éppen egy új nótát énekelt a Bognárné köré gyűlt burdosoknak. Alig lépett be, ijedten rezzent

A szakolczi internátus.

— Saját tudósítónktól. —

Szakolcza, jun. 10.

A szakolczi kir. kath. főgimnázium ifjúsági segítő-egyesülete f. hó 7-én folytatta tanácskozásait az internátusi ügyekről. A május 15-iki közgyűlésből kifolyólag Resch Aurél dr. főgimn. igazgató az internátus átadása ügyében tárgyalásokba boesátkozott a minisztériummal s ezek eredményeinek ismertetése és megvitatása volt a közgyűlés legfőbb tárgya.

A szokásos jegyzőkönyvi hitelesítés után Franzen Alajos elnök felhívására a főgimn. igazgató előadta azokat a szerződési feltételeket, melyeket a minisztérium az internátus ügyének végleges rendbehozatala céljából kijelölt. Az előadó jelentette, hogy a minisztérium hajlandó az internátus épületét a segítőegyesületnek átadni, a felszereléssel együtt, adja a fűtést és világítást s hajlandó saját költségén két felügyelő tanárt alkalmazni. Az illető min. referens azonban — az igazgató állítása szerint — nem hajlandó abba belemenni, hogy az internátus ügyeit a segítőegyesület által választott „gondnok” intézze, nem hajlandó a gondnokot fizetni sem, hanem ehelyett az internátusi vezetést s egyúttal a felügyeletet a főgimn. igazgatóra bizza. Ez a kijelentés nagy esodálkozást keltett, mert azon körökben, melyek az internátusi ügyet a legbuzgóbban szorgalmazzák, általánosan ismert volt a minisztériumnak azon felfogása, hogy az intéző körök e két állást összeférhetetlennek tartják, sőt tudomásunk szerint épen ennek tudható be, hogy a közgyűlés a mintául vett erzsébetvárosi áll. internátus szervezeti szabályainak utasításához híven külön gondnokról gondoskodott. A kért tatarozási költséget és az államsegélyt nem helyezik kilátásba, de az anyagi kérdések intézésében a segítőegyesületnek teljesen szabad keze van. A közgyűlés tudomásul vette e feltételeket s áttért az internátusi költségvetés-tervezet megbeszélésére.

Élénk vita fejlődött ki azon kérdés körül, hogy mennyi díjat szedjen az egyesület a tanulók után. A vélemények kétféle ágaztak: voltak, akik azt kívánták, hogy az egyesület eredeti céljának, a szegény tanulók segélyezésének megfelelően a lehető legalaacsonyabb díjakat vegye. E felfogás mellett szólalt fel Kurinszky Ferenc, Kardos Flóris egytl. tag s még mások is. A felszólalásokból és közbeszólásokból ítélve, e felfogásnak elvi hívei többségben voltak a

össze a vidám társaság, Bognárné még el is sikoltotta magát:

— Jaj, mi történt? — kérdezte rémülten.

— Mintha revolver dördült volna el, — véleményezte Jones.

Fölrohantak Keary szobájába. A főburdos foteljában ült, halántékából vér patakzott s lábainál füstölő revolver hevert. Őt perc múlva megérkezett a rendőrpáranaszuk a halottkémmel. Teddy Jones fölnyitotta előtük Keary utiböröndjét, elővette zsebéből a Brooklynban meggyilkolt özvegyasszonytól elrabolt ékszerek jegyzékét s olvasni kezdte. Minden egyes tételnél benyult a böröndbe s a jelenlevők legnagyobb ámulatára kiemelte a megnevezett ékszert.

Csak egyet, az opálgűrűt, nem vette elő a böröndből. Azt Miss Leway újjáról húzta le.

— Tehát ő volt a rablógyilkos — jegyezte meg a rendőrfőnök s szavaira hideg borzongás futott végig a jelenlevőkön.

Mr. Biharynak még abban az órában megtelefonozta William Keary halálát a detektív. Másnap aztán megérkezett Jones címére Mr. Bihary ötezer dolláros chekkje.

jelenvoltak között. A másik vélemény szószólója Resch igazgató volt, aki 700 k.-ban jelölte meg azt a legkisebb összeget, melyért az egyesület a felmerülő kiadások betudásával egy tanulót teljes ellátásra elfogadhat.

Az igazgató az anyagi szempontokon felül az intézet érdekének mondta azt, hogy a tanulóifjak közt minél nagyobb számmal legyenek jómódú, illetőleg műveltebb családok gyermekei, akik jó példával járhatnak elől a többieknek. A közgyűlési tagok egy része sokallotta a 70 k.-t s ebből kifolyólag hosszadalmas vita támadt, melyben jóformán valamennyien résztvettek. Voltak, akik a két véleményt össze akarták egyeztetni olyképen, hogy néhány drágább hely mellé kedvezményes helyek szervezését tartották szükségesnek. Ilyen értelemben fejtette ki álláspontját Okányik Lajos dr. esperes is, aki azt ajánlotta, hogy az egyesület — vagyoni állapotára való tekintetből — szervezzen internátust előbb a jöbblemódúak részére s ha majd pontosan fogják ismerni a felmerült kiadások és bevételek arányát, szervezhetnek kedvezményes helyeket is.

A vitának az lett a vége, hogy a közgyűlés Kropácsy István elnökletével egy háromtagú bizottságot választott, hogy az internátusi költségvetést elkészítse s az ellátási díj nagysága tárgyában a közgyűlés elé javaslatot terjesszen. A bizottság a hét elején összeül s a közgyűlés az idő rövidségére való tekintettel tárgyalás alá veszi a javaslatot.

Tagadhatatlan, hogy bizonyos szempontokból mindkét véleménynek megvan a jogsútsága. A szegény gyermekek internátusának eszméjét támogatja nemesak a humánus szempont, hanem a „segítő”-egyesület eredeti célja is. Az egyesület köréből indult ki az internátus eszméje, melynek érdekében jelentékeny pénzáldozatokat is hozott, anyagi gondozása is az ő kezében marad, joggal elvárhatná tehát, hogy működése összhangban maradjon az egyesület alapszabályszerű céljaival. Viszont azonban a házvétel majdnem teljesen felemészttette az egyesület készpénzvagyonát, az alaptökéhez pedig nyúlani nem szabad s így az esetleges deficit fedezésére nincs elegendő biztosíték. Ez utóbbi körülmény volt az irányadó azok előtt, akik az ingyenes vagy nagyon mérsékelt helyek szervezését ellenezték. E megokolás elfogadható, azon esetben, ha a díjak megállapítása a kellő mérséklettel történik, ha a nyereszke-dési célok figyelmen kívül hagyatnak s mindenek fölött, ha a segítőegyesület szilárdan ragaszkodik ahhoz, hogy az internátusba csakis jó magaviseletű és az előbbi tanévet legalább elégséges eredménnyel végzett tanulók vehetők fel.

Szakolczián ugyanis jelenleg 60 kor. az a legmagasabb összeg, amit a vidéki tanulók szülei gyermekeik ellátásaért fizetnek. Ennyit fizet az intézet 15 vidéki tanulója, a többi azonban ennél jóval kevesebbet. Ily viszonyok közt nyilvánvaló, hogy ha az internátus 60—70 k.-ra fogja megszabni az ellátási díjat, a tervezett 30 helynek csak egy kis részére, legjobb esetben 1/3-ára jut szakolczi tanuló, vagyis olyan, aki már megelőzőleg is itt járt, mert hiszen ama 15 közt lesz olyan is, akit szülei nem adnak majd internátusba, lesz olyan, aki elmegy, egyszóval 10—12 tanulónál nem igen van kilátás többre a 60—70 k.-ás árviszonyok mellett.

Minthogy a szülők anyagi helyzete sem változhatik márol-holnapra, az internátus csakis az új tanulókra számíthat. S épen az új tanulók jelentkezésekor volna szükséges a szorgalmi és magaviseleti szempontból való megválogatás. Sem a segítőegyesületnek, mely az internátus jó hírét saját érdekében kell, hogy szívén viselje, sem a tanári karnak, melynek munkáját annyira meg szokta nehezíteni a

selejtés minőségű diákság, sem a főgimnáziumnak, mely alginnáziumból csak a közelmúltban fejlődve ki, kulturális hivatásának magaslatából egy gánesnélküli, tiszta jövő világába néz, e három tényező egyikének sem lehet érdeke az, hogy az internátusi helyeket minden válogatás nélkül az ország minden részéből összeverődött jómódú menekülők foglalják el, harsány hahotájára a jókedvű laikusoknak, bosszúságára a szakolczi professzoroknak, s megbotrányozására egész Magyarország tanárságának, mely a királyi katolikus intézetekről eddigelé csak a megbeesülés hangján emlékezett meg.

Ha a felvételnél eltekintenek a jó magaviselet s a minimális előmenetel követelményeitől, vagy ha ennek rovására egyes esetekben kivételeket tesznek s kedvezményeket osztogatnak, az internátus rövidesen arra a fokra süllyedhet, melyen egyéb középiskolai szanatóriumok állanak s melyen a legteljesebb pedagógiai bezüllés virít, botránnyokkal és egybekkel körítve.

Végül a közgyűlés az egyesület költségvetését tárgyalta. Varanna István pénztáros jelentése alapján. Az egyesület évi jövedelme 800 k., ebből 350 k.-t a tanulók könyveire és bekötésükre fordítanak, 200 k.-t pedig egyéb segélyekre. A vidéki bejáró tanulók felügyeleti költségéről, melyet az előbbi ülésen szóvá tettek, a közgyűlés csak a jövő tanév elején óhajt határozni, de elvileg már megelőzőleg kimondták, hogy másképp fognak intézkedni.

A gyűlés mindvégig eleven volt, a tanácskozást az elvi álláspontokon és ellentéteken kívül semmi sem zavarta.

Ujdonságok.

A felvidéki népgyűlés.

Ünnepi díszben és a magasra fellobogott lelkesedés hangulatában várja *Kinorány* község derék népe a mai napra kitűzött ellenzéki nagygyűlés vendégseregét. Sereg lesz ott jelen, az ellenzéki kitűnőségek táborakáival és a közharcosok egész légiójával.

Négy vármegye népe jön ott össze, hogy felemelje tiltakozó szavát a romlott kormány- és pártrendszer fentartása ellen s erőt merítsen a további küzdelmekre vezéreinek szavaiból.

Az alkotmánynak és az erkölcsnek a törvényein gázol keresztül az uralkodó párt-abszolutizmus. Azoknak, a kik az ország alkotmányát és a közélet erkölcsi tisztaságát nagyrabecsülik, elengedhetetlen kötelességük lépten-nyomon rámutatni a nemzeti létünket fenyegető veszedelemre és az ország polgárságát a kormány ellen indított nagy védelmi harera sorakoztatni.

Ez fog történni Kinorányban a politikai fellépésnek olyan súlyával és erejével, a melynek hatása érezhető lesz az egész országban.

A Budapestről Kinorányba utazó ellenzéki vezérek és más vendégek a délelőtt 10:42 órakor jövő vonattal érkeznek Nyitrára, a hol hozzájuk esatlakoznak a Nyitrán felszálló résztvevők. Ugyanezzel a vonattal utaznak azok, a kik a következő állomásokon fognak csatlakozni. Kinorányban együttes fogadtatás lesz, a melyben már a népgyűlésnek úgyszólván egész közönsége részt vesz. Maga a gyűlés délután 4 órakor kezdődik.

Kinevezés. A magyar igazságügyminiszter Kamen Manó nagybicsesei járásbírói jegyzőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztályba sorozott bírósági jegyzővé nevezte ki.

A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke Travník László dr. moesonoki lakost a pozsonyi kir. ítélőtábla területére díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter Chmielovszky József vágsellyei járásbírói saját kérésére Nagytapolcsányba helyezte át. Chmielovszky már korábban is működött Nagytapolcsányban, ott kezdte bírói tevékenységét s

ennek körében közbeesülést vívott ki magának, a mellett pedig a társadalmi téren is elismerésre méltó munkásságot fejtett ki. A nagytaposányi járásbírósi hivatal és az ottani társadalom örülhet, hogy visszanyerte ezt az értékes erőt.

Kitüntetés. A király *Szürnyeghy* Mihály kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott trencsényi kir. törvényszéki bírónak nyugdíjaztatása alkalmából a Ferenc József-rend tiszti keresztjét adományozta.

Pápai kitüntetés. X. Pius pápa gróf *Bathányi* Vilmos püspök úr előterjesztésére özv. dr. *Bangha* Istvánné úrnőt, a Nyitrai Ol-táregylet elnöknőjét a *Pro Pontifice et Ecclesia* (Az Egyházért és Papáért) érdemkeresztjellel tüntette ki.

Evtizedekre visszanyúló önfeláldozó társadalmi tevékenységnek az elismerése ez a kitüntetés, mely az érdemdús úrnő tisztelői között bizonyára osztatlan örömet fog kelteni. A Nyitrai Ol-táregylet élén dr. *Bangha* Istvánné a hitélet fejlesztése és az Isten házáinak díszítése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett. Ő alapította meg az együletet, mely azóta szívéhez nőtt és legkedvesebb tárgya lett az ő áldozatkész, szeretetteljes gondoskodásának.

A Kath. Növendék Egyesület körében is a lankadatlan buzgalma úrnő páratlanul álló odaadással vette ki részét a munkából, a gondokkal és lemondással járó fáradozásból.

Mint családanyát legjobban jellemzik őt a gyermekei, akik lelki nemesség, jellem és vallásos buzgóság tekintetében díszei a kath. társadalomnak. *Béla* fia, jézustársasági pap, a budapesti rendház tagja, sokoldalú és lángbuzgóságú tevékenysége által már országos nevet vívott ki magának.

Az erényeknek és érdemeknek ennyi dísz-e előtt tisztelettel hajolunk meg s a fényesen megérdemelt kitüntetés felett legbensőbb örömnünknek adunk kifejezést.

Az érdemrend átadása értesülésünk szerint legközelebb ünnepélyes keretben fog végbe menni.

Helyettesítés. *Szalavszky* Gyula Trencsény megye főispánja *Nemk* Imre tb. vmegyei főjegyzőt a vármegyei főjegyzői állásra helyettesítette.

A Chrenóczy-Nagy József-féle emlékünnepről. Lapunk múlt számában már beszámoltunk a Nyitrai Orvos-Gyógyászati és Természettudományi Egyesület által dr. *Chrenóczy-Nagy József* emlékére rendezett kegyeletes ünnepéről.

A boldogult jeles orvos és tudós iránti hálás rokonszeny érzéseit szívből eredő köszönettel viszonzotta fia, dr. *Chrenóczy-Nagy József*, udvari tanácsos, a kinek alább közölt beszédéből kitűnik, hogy ez a szép ünnepély a boldogult családjának szívéhez is megtalálta az utat. A köszönő beszéd így hangzik:

Igen tisztelt Orvos és Gyógyászati Urak!

Azzal, hogy boldogult édes atyám emlékére az Önök által rendezett ünnepségen megjelentem, Önök megtisztelő szíves meghívásuknak feleltem meg s a hallottak s látottak után a legnagyobb hála érzetétől áthatva állok itt Önök előtt, szívből fakadó köszönetet mondva, hogy boldogult édes atyám emlékét ilyen megható módon felelevenítették.

A világ reánk magyarokra sok hibát róv fel, sok veszély környezte s környékezi szeretett hazánkat és mégis itt állunk nem megtörtént, hanem a haladás s fejlődés tagadhatlan fokán s ennek jó részben munkása volt hazánk közegészségügyének öre, az orvosok és gyógyszerészek testülete is, a melynek működése nemesak hasznos és üdvös, hanem e mellett ma az intelligentia olyan magas fokán áll, hogy azt az évek előtt Budapesten lezajlott nemzetközi kongresszuson Európa is elismerte.

Az ünnepség után nem volna már illő a fiúnak apjáról is szólni, de érzem, hogy mulasztást követnék el, ha ezen alkalommal meg nem emlékeznék édes atyám utódjairól, első sorban dr. *Thuróczy* Károlyról, a kit az ádáz sors — sajnos — korán sodort el az élek sorából.

Dr. *Thuróczy* Károly vármegyénk derék fia, igen művelt, kiválóan tiszta és szilárd jellemű férfiú volt, a ki vármegyénk közegészségügyét nemesak hiven szolgálta, hanem több intézmény létesítése körül, ha

csak a vármegyei kórházat vesszük, hervadatlan érdemeket szerzett magának.

Még az ő elnöklése alatt hozta a megyei természettudományi egyesület a mai ünnepség határozatát s kegyeletteljes tiszteletem és hálaemlék az ő személye iránt kifejezést adni ezen alkalommal el nem mulaszthatom.

Dr. *Biringer* Ferenc főorvos úr működésének mindnyájan élő tanúi vagyunk s érzem és tudom, hogy ő mindnyájunk tiszteletének s elismerésének birtokosa is. Részemről én meleg szeretettel és hálával azért is adózom neki, mert ő nemesak boldogult édes atyámat szerette, de ezen baráti érzelmeit tölem sem vonta meg.

Főtisztelendő *Roeh* Gyula úrhoz a piaristák ezen tiszteletre és szeretetre méltó tagjához egy régi mondhatnám öröklött nexus révén szólhatok. Edes atyám a piaristák hí barátja és híve, az ő rendházuk mondhatnám az ő másik otthona volt. Midőn főtisztelendő *Roeh* úrnak szintén forró hálát mondok édes atyámnak szentelt emlékezetéért, kérem őt arra is, hogy legyen tolmácsolója hálaemlék a főtisztelendő kegyesrendi uraknál s a főtisztelendő igazgató úrnál is.

Kedves ifju barátaim még hozzátok is akarok szólni mint egykori kollégátok, mert én is itt tanultam a jó piaristáknál, én is énekeltem és szavaltam, talán nem olyan szépen, a mint azt ti megtettétek. Szép idő volt az, életemnek legszebb emlékei. Ma is szeretem és tiszteltem a jó piaristákat, mert ők nemesak jól tanítanak, hanem tudják és értik a fiu szívébe beoltani azon idealismust, a mely a nemzetnek mindig új erőt adott. Órizzétek meg ezt minden koron szívetekben.

Nyitra vármegyének s városunknak a legjobbat kívánva forró hálával bucsuzom el Önöktől.

A jászóvári prépost — Kassa diszpolgára. Dr. *Takács* Menyhért, a jászói prépostrei kanonokrend prépostját, *Takács* Béla Nyitra vármegye volt kir. tanfelügyelőjének testvérbátyját Kassa város f. hó 7-én tartott közgyűlésén nagy lelkesedéssel diszpolgárává választotta meg. Negyedszázados lankadatlan társadalmi munkásságnak az elismerése ez olyan város részéről, melynek kulturális, gazdasági egyesületi felvirágoztatását célozta mindig a kitüntetett férfiú tevékenységének javarésze. Egy évtizedet jóval meghaladó prépostsága óta őt már az országos kulturmozgalmak intézői között találjuk. A főrendiházban, a kath. nagygyűlésen és a kulturregységekben elhangzott értékes felzáróalási bizottságai annak a buzgó és lankadni nem tudó lelkiületnek, amely nemzete kulturáját nagyra tenni, egyháza felvirágoztatását az autonómia kivívásával és a társadalmi tevékenységgel biztosítani akarja. *Takács* prépostban rendje kiváló szervező erőt, gondos rendfőnököt, Kassa város hathatós és önzetlen pártfogót, a társadalom pedig fenkölt lelkű főpapot tisztelt.

Midőn Rákóczi városának választását, mint a honfűi erények megbecsülő honorálását regisztráljuk, úgy érezzük, hogy amint az egyfelől érdemes főre fonta az elismerés koszorúját, másrésztől önmagát is újabb fényvel sugározta körül.

Érettségi vizsgálatok. A nyitrai róm. kath. főgimnáziumban f. hó 6—12-ik napján folytak le az érettségi vizsgálatok. *Szabó* Károly a vizsgáló bizottság elnöke 12-én délelben hirdette ki az eredményt. Jelesen érettek: *Adler* László, *Agárdy* Gyula, *Boeckó* Béla, *Czeizel* János, *Tunczik* Gyula, *Holly* József, *Lágyi* József, *Misner* Sándor, *Ratimorszky* Lukács, *Schlesinger* Pál, *Singer* Miksa, *Stefánec* Ferenc, *Szmieskó* András, *Tóth* László, *Uheresik* László. Jól érettek: *Bokross* Elemér, *Bremer* Miksa, *Chura* József, *Drones* Péter, *Hamaj* József, *Koller* Antal, *Korányi* Rezső, *König* Jenő, *Langhammer* Béla, *Massányi* Emil, *Paszovszky* Károly, *Polónyi* István, *Syllaba* Béla, *Tiszó* János, *Zemánik* János. Érettek: *Biringer* Károly, *Rolfesz* Bernát, *Schulz* Zoltán, *Szabó* Imre, *Tivadar* Zoltán, id. *Zóbel* Lipót, ifj. *Zóbel* Lipót.

A *szakolcai* kir. kath. főgimnáziumban f. hó 11., 12. és 13. napján voltak a szóbeli érettségi vizsgálatok, *Pongrácz* Károly dr. kaposvári áll. főgimn. igazgató elnökletével.

Vizsgálatra jelentkezett 20 nyilvános és 2 magántanuló s ezek közül a bizottság az írásbeliek alapján senkit sem utasított vissza. Jeles eredménnyel vizsgáltak: *Cservenka* Tamás, *Kanyó* Erzsébet, *Kormann* Antal, *Reichsfeld* Bertold, *Szaszinek* József. Jól érettek: *Horváth* Oszkár, *Machácsok* Pál. Érettek: *Bernáth* Rezső, *Gregor* István, *Hertl* Ferenc, *Hohenberg* Miksa, *Meesár* György, *Polácsék* Hugó, *Rosenbach* Gyula, *Schauer* József, *Schmack* Leó, *Sommer* Károly, *Vlászich* András, 4 tanulót pedig a bizottság egy-egy tárgyból szeptemberre javító vizsgálatra utasított. A vizsgázott ifjak közül papi pályára készül 5, tanár lesz 1, tanárnő 1, katoná 2, orvos 4, jogász 1, hivatalnok 4, állatorvos 3, mérnök 1. Az intézetben ez volt a második érettségi vizsgálat.

A trencsényi főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok f. hó 3-án, 4-én, és 5-én folytak le *Albrecht* János, a pozsonyi tankerület főigazgatójának elnöke alatt. Szóbeli érettségire került mind a 25 jelentkező, akik közül 7 jelesen, 6 jól, 8 egyszerűen érettek. Jelesen érettek: *Asztalos* Lajos, *Ballay* László, *Deutsch* Imre, *Gross* Gábor, *Pollák* József, *Schvertner* Géza, és *Vezér* Frigyes. Jól érettek: *Diamant* Elza, *Galko* Andre, *Kosztka* Mihály, *Kubo* Emil, *Lövbeer* Aladár és *Sevela* János. Érettek: *Kiss* Sándor, *Kucsera* Felix, *Munk* Róbert, *Patek* Miklós, *Pokorny* József, *Pollák* Emil, *Simon* János és *Szendró* László. Négy tanulót a bizottság a szeptemberi javítóvizsgálatokra utasított és pedig kettőt a latin nyelvből és kettőt a mennyiségtanból.

Eljegyzés. *Neepáli* *Justh* János dr. orsz. képviselő, *Justh* Gyula az országos 48-as és függetlenségi párt elnökének fia jegyet váltott bellusi *Baross* Katinkával, *Baross* Gyula a nagy-bicsesei kerület orsz. képviselőjének leányával. Az esküvő a menyasszony szüleinek trencsényi birtokán Rabón, illetőleg a pereméri kegyúri templomban fog végbemenni.

Mattyasovszky László a Vágbalparti társulat mérnöke eljegyezte *Szalay* Margitkát, özv. *Szalay* Józsefné leányát.

Megfelebbezett törvényhatósági határozat. Nyitra vármegye törvényhatósági közgyűlésének május hó 28-án hozott azt a határozatát, mely szerint az *Alkotmány*nak a vármegyei tisztviselőkre vonatkozó cikke kapcsán az alispáni előterjesztéstől eltérőleg a tisztviselőknél bizalmat szavazott, *Jánoky* *Madosány* Gyula a belügyminiszterhez megfelelőleg a felebbezést a következőképp okolta meg:

Nyitra vármegye törvényhatósági bizottsága hatáskörének félreismerésével ahelyett, hogy az „Alkotmány”-ban közölt „A nyitrai szandzsák” c. cikk szerzője ellen a vármegye tisztelői karának megsértése miatt az alispán úrnak a sajtópör megindítására a kellő felhatalmazást megadta volna, határozatával önmaga mond véleményt olyan ügyben, amelyben csak független bíróság — kontradiktórium eljárással, a legszélesebb körű bizonyítás elrendelésével, a vád és védelem tanuinak eskü alatti kihallgatásával — hozhat megnyugtató ítéletet.

Törvényeink világosan rendelkeznek, hogy a közigazgatási tisztviselőknél által netán elkövetett törvénysértések vagy akárcsak szabálytalanságok esetén is, a felettes hatóságnak vizsgálatot kell indítania és ha ezen vizsgálat a vádakot be nem igazolná, az alaptalan vádaszkodó ellen a törvényes lépéseket a független bíróságnál per útján kell megtenni.

Azért tehát t. kérem a nagymélt. Belügyminiszter urat, hogy a tvh. bizottság határozatának megsemmisítésével juttassa kifejezésre azt, hogy a tvrh. bizottság nincs arra hivatva, hogy határozatával az egyedül megnyugtató bírói ítéletet helyettesítse.

Iskolai kirándulás. A nyitrai kath. polgári leányiskolának mintegy 100 növendéke f. hó 10-én *Német* István igazgató és a tanterület több tagjának vezetésével a város szomszába rándult ki, a hol a város nevezetességeit tekintették meg. A kirándulók mindenütt élénk fogadtatásban részesültek, különösen *Sinkó* József főgimn. igazgató tüntette ki szíves vendégszeretettel a tanulócsapatot. Útközben a galgóczi grófi parkot és kastélyt is megtekintették az ottani polg. leányiskola kalauzálása mellett.

Nyittravármegye közigazgatási bizottsága

kedden tartotta meg június havi ülését. A bizottság helyben hagyta az alispán itéletét, mely Steiner Gyula érsekújvári városi tanácsost 50 kor. pénzbírsággal sújtotta. *Massányi* Béla köröskényi tanítót huszonöt éves jubileuma alkalmából üdvözltek. A bizottság elrendelte a fegyelmi vizsgálatot a nyitrai járási állatorvos ellen, mert az állatorvos megengedte, hogy egy elhullott szarvasmarha húsát közfogyasztás céljából kimerjék. *Lőrinczy* György kir. tanfelügyelő jelentése nyomán a bizottság elrendelte a fegyelmi vizsgálatot *Zajác* János szakadéki, *Hatala* Samu nagypetrósi és *Kubányi* Lajos miava-bresztovcei tanítók ellen hazafiatlan viselkedésük miatt. A bizottság elrendelte a coborfalvi elemi iskola hatósági bezáratását és a tanító kilakoltatását, mert az iskolában való tartózkodást annak düledező volta miatt életveszélyesnek tartják.

Évvégi vizsgálatok. A szakolezai kir. kath. főgimnáziumban f. hó 11-17. napjain lesznek az évvégi osztályvizsgálatok. Az igazgatóság intézkedésére a vidéki tanulók már 17-én távozhatnak a városból.

Tanulmányi kirándulás. A szenicei állami polgári leányiskola III. és IV. osztályának 36 növendéke, két tanárnök vezetésével, május 29-én reggel Nagyszombatba érkezett. A kirándulók megtekintették *Jedlicska* Pál érseki helynök ritkabecsi régiség gyűjteményét, majd *Voldán* Béla tanító kalauzolása mellett ellátogattak az egyes templomokba, megnézték az egyetemi templom remek *Mária Terézia* korabeli kézimunkáit, a 48-as ereklye muzeumot, a eszokoládé gyárat s városunk több történelmileg nevezetes épületét. A sétatér s a Rákóczi-liget megtekintése után az állomásra siettek s délben Szomolányra utaztak az ottani vár megtekintésére.

Lelkigyakorlatok. A szakoleai szt. Ferencz zárdában évenként a világi pap-ság számára tartatni szokott lelkigyakorlatok ez évben augusztus hó 4-én veszik kezdetüket. Azok a ft. urak, a kik a szakoleai rendházban akarják lelkigyakorlataikat végezni f. é. július hó 31-ig jelentkezzenek a házfőnökségnél.

A trencsényi főgimnázium Terhelyen. A trencsényi diáksereg azon része, amely a hosszú (Kassa-Debrecen-Arad-Bpest-Trencsény) körúton anyagi és egyéb szempontból nem vett részt, f. hó 8-án: *Schulz* N., *Czögler* N., *Papp* N., *Buesek* N. és dr. *Gönczy* György százados vezetése alatt kirándult Terhelyre, hogy gyönyörködjenek a főszegecs Vratnávölgye érdekesebbnél érdekesebb sziklaalakulataiban, valamint a Roszszudecek égbenyúló svájci stíli csúcsaiban. A terhelyi intelligencia a legszívesebben fogadta e kis csapatot annál is inkább, mert ez alkalommal nem sziléziai, nem német diákok és turisták, hanem a saját vérért köszönthette benne. Magyaros vendéglátásukért és fáradságot nem kimélő áldozatkészségükért köszönet illeti elsősorban a helybeli esp. plebános, a jegyző, valamint a főerdész urakat, no meg a várnai közgyám a híres „szakács” urat, akik mindazon fáradoztak, hogy a kirándulók jól érezzék magukat. A diákok az esti vonattal búcsúztak Terhelytől lelkes hip-hip-hurrát kiáltozva *Czeizel* Gy., *Kinder-nay* K. és *Bednár* A. urakra, valamint azt is, hogy ezt a kedves emléket sohasem felejtik el.

Katonai gyakorlat. A trencsényi 15. számú honvédegyezrednek 68 tisztje és 700 főnyi legénysége f. hó 14-én 15 napi gyakorlatozásra Vágújhelyre érkezett.

Az Élet 1913. június 8-iki számában *Török* Gyula folytatja „A zöldkőves gyűrű” c. regényét, elbeszéléseket írtak *Andor* József és *Balassa* Imre, verseket *Juhász* Gyula, *P. Pál* Ödön és *Begyáts* László. Ezenkívül ebben a számban találjuk *Lendvai* István följegyzéseit a nagy tárgyalásról, *Kovács* Dezső tanulmányát a szolnoki művészteléről, *Vajda* Ernő cikkét a gondolkodó állatokról és *Abdul* Hamid exszultán naplójának ismertetését. Ezenkívül *Halasi* Andor és *Sztrakonicsky* Károly kritikái, valamint a rendes aktuális rovatok, egészítik ki az *Élet* ezen rendkívül érdekes számát.

Gazdaköri előadás. A báni járás gazdaköre a központi szállóban népes gyűlést tartott, melyen *Kubinyi* Mihály szaktanár gyakorlati irányú előadást a gazdakörök legfontosabb feladatairól. *Lavotta* min. tanácsos a felvidéki kirendeltség vezetője kilitásba helyezte, hogy Bánban már a jövő télen gazdasági tanfolyamot szervez. A tanfolyam számára 2 tantermet kér a községtől, a többitől az állam fog gondoskodni.

Gyógyszertár eladás. *Kempny* Károly farkasdi gyógyszerár tulajdonos Pozsonyba költözött s gyógyszerárát *Láza* Tivadar körösmezői gyógyszerésznek adta el.

Elnyűtt aszfaltjárda. Idestova 15-20 éve, hogy Nyitra aszfalttal borították be a járdákat. Az idő vasfoga azonban e praktikus gyalogjárókat is kikezdte. A Kossuth-tér 5. és 6. sz. ház között a járdán való járás-kelés nemcsak kellemetlen, hanem veszélyes is. Nagy gödrök tátognak a járda közepén s az embernek ugyancsak óvatosságnak kell lennie, hogy el ne bukjon vagy a lábát ki ne ficamítsa. Valóban ideje volna, hogy a városi hatóság alapos javítás alá vesse a több helyen megrongált aszfaltjárdaikat.

Megbokrosodott ló. *Braun* József nyitrai állami mértékhibesítő e hó 10-én este leányával a Deák Ferenc-térre kocsikázott *Braun* Gusztáv esztári lakos egy lovas fogatán. Utközben a ló megbokrosodott, a kocsis felborult és a benne ülők kibuktak belőle. Ugy *Braun* József, mint leánya jelentékenyen megsérültek. A kocsiból kiesett *Braun* erszénye, melyben 3000 korona volt, egy lópokróc és egy vég vászon. A pénzt *Tyepliczky* István és *Osztertag* András tűzoltók találták meg és a tulajdonos kezéhez juttatták, a vászonnak azonban nyoma veszett.

Uj megállóhely. A hazai erdőipar rt. kérvénnyel fordult a M. A. V.-hoz, hogy a nagytapolesány-trencsényi h. é. vasut vonalán, *Cobolyfalu* és *Olved* állomások között a 9. sz. őrháznál megállóhely létesíttessék. Ha ez a terv valóra válik, *Trencsény* közönsége könnyen megközelíthető kirándulóhelyre tesz szert, *Barátság* községe pedig közelebb fekvő állomást kap, mint *Cobolyfalu* a mostani.

Felvétel szerzetes rendbe. A keresztény iskolatestvérek *nyitrabajnai* újoncházának igazgatósága ezennel közzéteszi, hogy azon ifjak, kik a szerzetes-tanítói pályára magukban hivatást éreznek s a fent nevezett rendbe belépni óhajtanának: ebbeli szándékukat illetve kérvényüket folyó évi aug. hó 1-ig az igazgatósághoz küldjék be. Pályázhatnak: tisztességes, jó magaviseletű, szorgalmas 12-14 éves ifjak, kik legalább 4 elemi osztályt jeles eredménnyel végeztek. A rend szegény lévén, a pályázók szüleinek évi 300 korona eltartási, továbbá tanszerkért és ruhajavításokért járó költségeket fizetniük kell. A leendő újoncjelöltek, kik tulajdonképen az intézet polg. isk.

tanulói, hogy magukba szívják az önfeláldozás szellemét a jövő évi életpályájukhoz képest a kisebb házkörű teendőket is végezni kötelesek. Bővebb felvilágosítást az igazgatóságtól lehet kapni.

Rajecfürdő elárvereztetése. A zsolnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnak 1416/913. sz. végzése alapján *Rajecfürdő* telep összes tartozékaival folyó évi július hó 1-én árverés alá kerül. A fürdőtelep már huzamosabb idő óta zárgondnokság alatt van.

Öngyilkossági kísérlet. *Lokker* Anna 21 éves utcai leány e hó 9-én délután 6 óra tájban ittas állapotban öngyilkossági szándékból a henger malom mellett a Nyitra folyóba vetette magát. Egy utcaseprő azonban még idejében kimentette az öngyilkosjelöltet.

Nagy szerszámlopás. Nem mindennapi meglátásban volt része e hó 7-én *Binetter* Fülöp nyitrai építésznek. A vállalatában levő vasuti állomás-bővítési földmunkálathoz szükséges összes szerszámja: 40 drb. kalapács, 200 drb. csákány, 30 drb. acélrúd, 10 drb. acélföldfűrő, 100 drb. káposc-deszka, 40 drb. acélfűrő, 20 drb. taliga nyomtalanul eltűnt. Szóval teljesen szerszám nélkül maradt. A szerszámokat egyes köröskényi és szarkahegyi napszamosok esenték el. Az eltűnt holmi nagy része a rendőrségi nyomozás folyamán még az nap megkerült, de egyes szerszámok már másod és harmad kézből voltak. Hogy vajjon a napszamosok ezen tette bosszú műve volt-e, nem tudni. A munka telepen, hol különféle nemzetiségű munkások szorgoskodnak, igen gyakoriak a villongások, verekedések, így minden valószínűség szerint a szerszámlopás is a munkások összezőrdülésére vezethető vissza.

Vizbefult leány. *Malejka* Paula 16 éves cukorkaelárusító leány e hó 6-án több leány társaságában a socialis munkástelep mellett fürödni ment a Nyitra folyóba. Az egyik leány fürdés közben állítólag a háttára vette *Malejka* Paulát. A víz sebes árja azonban mélyebb vízbe sodorta a leányokat. *Malejka* Paula ijedségében elengedte a leányt és elmerült a hullámokban, hol halálát lelte. Hulláját e hó 10-én fogták ki *Felsőkörsényben*.

Vásároljunk készpénzzel! Jól tudjuk, hogy a detaillista, a vevői által legtöbbször túlnagy mértékben igénybe vett hitel révén üzletileg milyen sokat szenved és hogy e hitelre való vásárlás nem egy, különben jó menetelű üzletnek lett kerékkötője. Németországban most egy megszívlelendő lépés történt, amennyiben a barmen-i kereskedelmi kamara a vásárló közönséghez fordult egy felhívással, amelyben a hitelre való vásárlás ellen egitál. A felhívás tartalma lényegileg a következő: „Az a körülmény, hogy a vásárló közönség által túlnagy mértékben igénybe vett hitel folyton egyre szaporodik a kereskedők köréből érkező panaszok száma, indította arra a kamarát, hogy a hitelyújtás kereteit és a hitelyújtás folytán előállott gazdasági károkat közelebbi vizsgálat tárgyává tette. Az érdekelt kereskedői körökkel folytatott ismételt tárgyalások kapcsán beigazolást nyert, hogy a közönség túlnyomó része, beleértve a jómódú elemet is, a fizetés teljesítését felismerhetően húzza. A kiskereskedő tehát, aki a gyárostól csak rövid időre terjedő hitelt kap és aki illetéknép árait készpénzfizetéshez mérten alapítja meg, a vevőközönség pontatlan fizetése folytán gyakran kerül kellemetlen helyzetbe. A kiskereskedő ugyanis azért, hogy a vevő számlájának kifizetését húzza-halasztja, nemcsak lényeges kamatvesztést szenved, hanem üzleti tőkájének egy részétől lévén megfosztva, gyakran még az üzleten

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEJY
'Ferrenit'

'FERRENIT'

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEJY
'Ferrenit'

asbest-tetőfedő palagyár Kramer Adolf és Fiai, Nyitra.

83. 7-52.

Ajánlják gyártmányaikat az érdekeltek figyelmébe.

A 'FERRENIT'-PALA szilárd, tűz-, vihar- és fagyellentálló. Teljes tetőbefedéseket vállalnak, mintával és előnyös árajánlattal készséggel szolgálnak: Kramer Adolf és Fiai tetőfedőpala gyárosok Nyitra.

kívül álló segítő eszközökhöz is kénytelen folyamodni. Eltekintve attól, hogy a kiskereskedő nem egykönnyen jut hitelhez, az aféle segítőeszköz igénybevétele pénzdrága időkben az üzleti költségek tetemes emelkedését jelenti. Ily körülmények között a vásárló közönség nem veheti zokon, ha a kereskedő mintegy kényszerítve van adósaikat fizetésre felszólítani és egyúttal a tőketartozás után járó kamatokat is követelni. A kamara pedig, teljes ülésben hozott határozat alapján, azon kérelemmel fordult a vásárló közönséghez, jelesül a jó-módú polgárokhoz, hogy lehetőleg mindenki készpénzen vásároljon, de ha már hitelt vesz igénybe, legyen pontos fizető. A kamara egyúttal felhívja a kereskedőket, hogy a beteges állapotok megszüntetése céljából igyekezzenek vevőiket készpénzfizetésre szorítani. A hitelre vásárlókat pedig hívják fel negyedévenként, esetleg havonként a fizetésre.

E felhívást figyelembe ajánljuk a hazai kamarának és a detaillista kereskedők érdekviseletereinek, mert meg vagyunk győződve arról, hogy hasonló felhívások nevelő hatással lesznek a vásárló közönségre.

Közgazdaság.

A mészhomokkő.

(Folyt.) Úrmény, jun. 10.

Nem lesz talán érdektelen megemlíteni, hogy a szabványos égetett agyagtégla előírt minimális hordképessége négyzete centiméterenként 7 klg. van megállapítva. Az építőmesterek rendszeresen ennek tízszeresét veszik, tehát a jó téglának szerintük legalább is 70 kilogramm hordképességűnek kell lenni négyzete centiméterenként.

Gróf Hunyady László tornóci gyártelepén egy erőmérő is van berendezve, amelyen ki-ki saját tetszése szerinti téglát vehet próba alá és ki-ki személyesen győződhet meg, hogy az ott termelt mészhomokkőnek hordképessége □-centiméterenként a 250 kilogrammot meghaladja, tehát hordképességre nemesak kiállja a versenyt a legjobb agyagtéglával, de azt — beleértve a Klinger-téglát is — messze túlszárnyalja. Nem áll tehát az, mit az agyagtégla barátai szeretnek hangoztatni, hogy a mészhomokkő csakis alacsony házak és épületek előállítására használható, mert hisz ha négyzete centiméterenként a hordképessége a mészhomokkőnek meghaladja a 250 kilogrammot, úgy abból felhőkarcoló házakat is lehet építeni, aminthogy külföldön építenek is, de édes hazánkban a fővárosban is épülnek amióta a téglakartel a kispesti mészhomok téglagyár termeléséből a magas kormánytól mint hallom több milliót átvett.

Tornócon gróf Hunyady gyártelepén, a gyár által termelt mészhomoktégla előírt 40 méter magas nyersfalazattal, amely nemesak külesínra, hanem jóságra nézve is túlszárnyalja az égetett agyagtéglából készült hasonló magasságú gyárkéményeket. Ugyancsak a tornóci mészhomoktégla előírt épült a nagymarosi gyár és kéménye is nyersfalazattal.

A mészhomoktégla nagy hordképessége kívül még a következő előnyei is vannak az agyagtégla felett:

1. Tetszetős külső formája: minden téglája egyforma szabályos, elhajlott vagy meggörbült téglára nines, miért is belőle az építkezés könnyű, mert nem kell faragni és egyengetni. Ha azonban formatéglát akarnak belőle faragni, úgy nem kell mint az agyagtéglát válogatni, hanem amelyik a kőműveshez legközelebb áll felveszi és minden nehézség nélkül megfaragja anélkül, hogy az eltörne. Tény az, hogy egy kőműves a mészhomoktégla két szerannyit beépít egy nap alatt, mint az agyagtéglából.

2. Az építkezés a mészhomoktéglaival gazdaságosabb, mert kevesebb habarcsra van szükség, mert a téglák szabályosak, a vakolat pedig kívülről teljesen mellőzni lehet, amennyiben a mészhomokkő vihar-, fagy- és tűzálló és javításra nem szorul, a nyersfalazat a szemléltetőre pedig jó benyomást tesz.

3. A mészhomoktégla előírt épült lakások szárazak, nyáron hűvösek, télen melegek. A habarcs annyira köti a téglákat, hogy az egész épület fala egydarabból látszik lenni, felülete sima, fűreg nem tartózkodhatik benne, miért is nemesak lakóházakra, de gazdasági épületekre, magtárakra, istállókra stb. különösen alkalmas.

4. A mészhomoktégla ha vízbe tesszük egy ideig mohón veszi a vizet magához, de azt nem köti meg, hanem gyorsan bocsátja el és hamar kiszárad, míg az agyagtégla a vizet ép oly mohón veszi fel, megköti azt és forrása lesz a nedves lakásoknak és ennek révén különféle megbetegedéseknek.

5. A mészhomoktégla, ha tűzbe tesszük átvörösződik, de szét nem pattog, hanem megtartja eredeti formáját. A levegő nedvességét a mészhomoktégla nem szívja magába mint az agyag téglák és épen azért télen át a legnagyobb hidegben sem fagy szét, míg az agyagtégla az erős fagy behatása alatt szétfoszlik.

Egyedüli hátránya, hogy csak ott lehet előállítani, ahol homok van és nagy távolságra a szállítási költségeket nem bírja. (Vége köv.)

Dr. Tóth Károly.

Telefon.

Sz. Hozzuk változatlanul, mihelyt helyünk lesz. Sokáig nem fogjuk halogatni, bár a cikk semmit sem veszít aktualitásából.

Galgóc A legutóbbi előfizetéssel (10 kor.) 1914. ápr. 1-ig rendben.

Jó családból való fiu
tanulóul
 felvétetik: Fogelton
 János fűszer- és vegyes üzletébe
 Privigyén.
 105. 1-4.

3438-3439/1913. t. k. sz.

Hirdetmény.

Tordimec, Nemecke községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherterület átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák

be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1913. évi november hó 11. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyúttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A nagyatpolcsányi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1913. május hó 10.-én.

Chmielovszky

kir. járásbíró.

102 1-3

Van szerenésém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Nyitra, Plébánia-utca 12. szám alatt** 74 év óta fenálló

ifj. Reymann Vencel utóda
puskaműves üzletét
illetve műhelyét

dacára a nagy konkurenciának, kettőzött erővel folytatom.

Azon hírek, hogy az üzletet felhagyom, valótlanok.

A javításokat szakképzett emberekkel végzem, miért is Szulovszky munkaerejével rendelkezem.

Raktáromon tartom, saját, valamint a külföld leghíresebb fegyvergyárainak áruit, amelyekért ép úgy szavatolok, mint saját készítményeimért, mivel általam szabályozva és belőve vannak.

Vadász-készletek, valamint szakképzett tárgyak nagy választékban, úgy hogy egész vadász-társaságot képes vagyok teljesen felszerelni.

Használt **kerékpárok** 30 koronától feljebb. Új fegyvergyári, Styria, Dürkopp, Regent, Es-ka, Lira gyármányú kerékpárok különböző alkalmi áron raktárom tartatnak.

Varrógépekből dús választék.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását illetve bizalmát kérem, maradtam

94 3-4

teljes tisztelettel

ifj. Reymann Vencel u.

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, kőris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művésziessé kiállított, divatos legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos- és diszítési munkák izlésesen előállítatnak.

BUTORAIM

57. 12-40.

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

1011/1913. tlkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szakolcai kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár engedményese Koch Emil végrehajthatónak, **Sétafi Gyula** végrehajtást szenvedő elleni 12.000 korona tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a szakolcai kir. járásbírósa területén levő, a jókúti 2642. sz. betét A + 1 sorsz. ingatlan B. 12. t. a. részre 114 kor., a jókúti 2653. sz. betét A + 1 sorsz. ingatlan B. 11. t. a. részre 10 kor., a jókúti 2869. sz. betét A + 2 sorsz. ingatlan B. 15. t. a. 100 kor., a jókúti 2926. sz. betét A + 1 sorsz. ingatlan B. 6. t. a. 120 kor., a jókúti 2930. sz. betét A + 1 sorsz. ingatlanra 50 kor., a jókúti 3107. sz. betét A + 1 sorsz. ingatlan B. 12. t. a. részre 120 kor., a jókúti 3108. sz. betét A + 1 sorsz. ingatlan B. 12. t. a. részre az árverést 110 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1913. évi július hó 15-ik napjának d. e. II órájára Jókút** község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alul el nem fognak adatni. Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó I-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 85. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldöttnek kezéhez letenni vagy az 1881. évi t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, mely kiegészítendő, a bíróságnál való előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni. Szakolcán, a kir. járásbírósa mint tlkvi hatóságnál, 1913. április hó 25.-én. Hamar s. k. kir. it. táblabíró.

A kiadmány hitelűl:
N. N.
kir. telekkönyvvezető.

101. 1-1

Gyakornoknak

felvétetik négy középiskolát végzett (keresztény) tanuló. Teljes ellátásról a „Tanonc Internátus“ gondoskodik. Szülők, akik komoly, a mai kornak megfelelő, modern kereskedőt akarnak nevelni gyermekükből, adják bizalommal, elismert mintaüzletembe gyakornoknak. ::::

Verebély Géza
vászon-, fehérnemű-, divat- és szőnyegárúháza Nyitra.

SULGÁN ANDRÁS
nagy cipőraktára

Nyitra Vármegye-utca.

Ajánlja úri-, női- és gyermekcipőit többféle minőségben mérsékelt áron. Nagy választék.

50 14-0

Pontos és gyors kiszolgálás!!

Adametz Alajos kárpitos-mester

Nyitra, Tóth Vilmos-utca 15.

Elvállalok a szakba vágó bármily munkát jutányos áron. — Jávítá-sokat lelkiismeretesen végzem. **Több éven át nagyobb városokban — Teschen, Bécs, stb. — szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb igényeket megelégedésre kielégíthetem. Egyszerű levelező-lapon való meghívásra a helyszínére — rövid időn belül — utazom. A nagybecsült közönség szives pártfogásáért esedezem, maradok kiv. tisztelettel**
Adametz Alajos, kárpitos.

141. 21-26.

Szentképek, jutalomkönyvek és egyéb alkalmas vizsgai jutalomtárgyak kaphatók nagy választékban

HUSZÁR ISTVÁN
könyvkereskedésében
Nyitrán. (97 2-2)

Megérkeztek:
világos Raffia, angol Kékkő

Friss ásvány vizek	Friss ementáli sajt
Friss gyógyvizek	Kerti és virágmagvak
Friss szalámi	Friss salátaolaj
Friss teavaj	Friss uborka fűszeres
Friss liptói juhturó	Friss borecet izletes

Magy. kir. központi mintapince borai:

I üveg tokaji asszú	K 5.—
I „ tokaji asszú	„ 4.—
I „ tokaji asszú	„ 2.—
I „ Görög asszú	„ 2.40
I „ Kulacs bor	„ 1.80
I „ egrri vörös	„ 2.40
I „ Ménesi vörös	„ 2.—
I „ Érmelléki vörös	„ 1.60
I „ Érmelléki fehér	„ 1.50
I „ Kisbéri fehér	„ 1.50

Finom zaborhegyi üveg borok:

I nagy üveg Zabori asztali	K 1.—
I „ „ Zaborgyöngye	„ 1.30
I „ „ Zabori rizling	„ 1.30
I „ „ Burgundi vörös	„ 1.40
- Üres saját palackokat 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede
kereskedő és szőlőbirtokos
Nyitrán. (92. 5-52.)

ÉRTESÍTÉS.

Hiányt véltem pótolni, midőn Nyitrán, Erzsébet-út II. szám alatt, a meglevő kép- és szoborüzletemet, egy minden kívánalomnak megfelelő és gazdagon 0000 felszerelt 0000

sírkő raktárral

bővítettem, melyből teljes sírbolt berendezések, modern és szokásos sírkövek, kö- és vaskeresztek, emléktáblák, virágkosarak és sírlámpák a legjutányosabb árban szállíttatnak. **Ugyanott különféle képek és szobrok kaphatók.** :: A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esd

JUHARI KÁROLY.

Pénztárnoknői xxx állás xxx

betöltésére keresetlik megbízható és ügyes, lehetőleg 20 éven felüli nő, aki egyszerű üzleti könyvek, egyszerű magyar és német levelezést is egyúttal végez s aki a főnököt távollétében energikusan helyettesíti; továbbá a vásárló közönséget a pénztárnál kellemes és udvarias módon kezeli. Fényképes magyar és német ajánlatok fizetésigény pontos megnevezésével rövid időn belül nyújtandók be

Verebély Géza
divatárúházához Nyitra.

ETERNIT-lap csak akkor valódi, ha minden „ETERNIT“ szóval van megjelölve.

Sziveskedjék mindig HATSCHEK-féle „ETERNIT“-palát kérni.

Telefon 66. sz.

53 13-13

Vezérképviselet és főraktár:

Telefon 66. sz.

Linkenberg József, vas- és építőanyag-kereskedőnél Nyitrán.

Igen fontos!

Igen fontos!

Csak rövid ideig.
Hatóságilag engedélyezett

végeladás.

A confection osztály teljes elárúsítása folytán eladásra kerülnek, melyen a beszerzési áron alul minden elfogadható árban.

Női kabátok, felöltők, kosztümök, bluzok, aljak, pongyolák, estéli- és porköpenyek. — Leányka-ruhák, kabátok, fiu- és férfi-felöltők, fiu- és gyermekruhák. — Továbbá a következő apró cikkek: Női fűzők, legyezők, selyem- és gáz-sálók, kalapfátyolok, pénz-, szivar- és levél-tárcák, zsabók, női övek, női kézi-táskák, ridi-
:: külök, leánykalapok és táskák. ::

Verebély Géza
divatáruháza Nyitra.

101. 2-2.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBE

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimadákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb árakon.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

13. 22-52.

Hirdetések

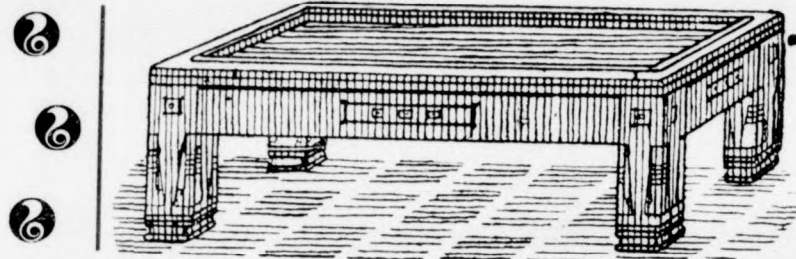
a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papirkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF

ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA

KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

186. 27-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készítést minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készítésű jégsekre-nyekből állandó nagy raktár. :: Készít: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarrásokot, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Új és átalakított billard-aszta-
lokot állandóan raktáron tartok.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEPLOMABLAKOKAT

8. 24-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-egyszerűbbtől a leggazdagabb kivitelig jutányos árak mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódsági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljauhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Köhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Németprónai és Trecsényi templom festett ablakai.

Szines mintarajzokat díjmentesen küldök. :: Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után. Kívánatra költségemen a helyszínre utazom.

Telefonszám 144. **STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES** Telefonszám 144.
kir. törvényszéki hites fegyverszakértő
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

Ajánlja a legmegbízhatóbb elsőrangú vadászfegyvereit. Képvisellete: a **Cogswell & Harrison London, Clabrough & Johnstone Birmingham, J. Springer's Erben** cs. kir. kamarai szállítók **Wien, J. B. Rongé**

films Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning serétes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona. „Steyr”, „Browning”, „Clement”, „Pieper” automatikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári árakban: cal. 6:35 m m 45 k, 7:65 m m 50 k, 9m/m 75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14 kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belöve, 2 évi jótállás minden fegyverért.

Töltött füstös és füstnélküli töltények minden öb nagyságban naponta frissen töltve. Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11-2 24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók 1. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók.

137 40-52